

>> ЗНАЙОМИМОСЬ ЗІ СПОСОБОМ ВІДНОШЕНЬ ПРИ РОЗВ'ЯЗУВАННІ ЗАДАЧ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО

1 Яке число більше? менше? У скільки разів?

360 г $\bigcirc$ 180 г

600 км $\bigcirc$ 120 км

60 хв $\bigcirc$ 15 хв

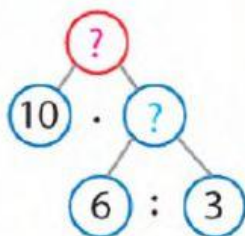
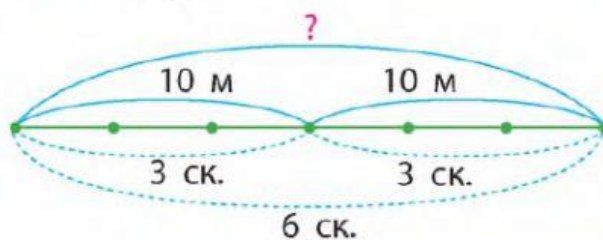
2

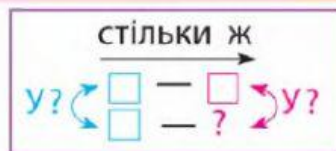
Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. Що змінилося? Як ця зміна вплине на розв'язання задачі 2?

- > 1) Із 10 м тканини кравчиня виготовила 5 скатертин. Скільки метрів тканини потрібно на 6 таких скатертин?
- > 2) Із 10 м тканини кравчиня виготовила 3 скатертини. Скільки метрів тканини потрібно на 6 таких скатертин?

У ході розв'язання задачі 2 Миколка міркував так: «Шукане число більше від 10 м, оскільки виготовили більше скатертин; шукане буде у стільки разів більше за 10 м, у скільки разів більше було виготовлено скатертин». Поясни наведене розв'язання хлопчика.

- 1) $6 : 3 = 2$ — у стільки разів більше виготовили скатертин, тому у стільки ж разів більше витратили тканини;
 2) $10 \cdot 2 = 20$ (м) — стільки тканини потрібно на виготовлення 6 таких скатертин.
 Або: $10 \cdot (6 : 3) = 20$ (м).
 Відповідь: на 6 скатертин потрібно 20 м тканини.

3

Зістав подану задачу із задачею 2 у завданні 2. Що змінилося? Як ця зміна вплине на розв'язання поданої задачі?

➤ 10 кг слив помістили в 3 однакові банки, заповнивши їх доверху. Скільки кілограмів слив потрібно, щоб заповнити 6 таких банок?

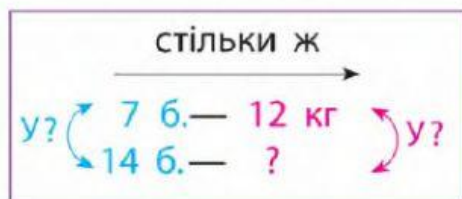

1) — у стільки разів $6 > 3$,
тому у стільки ж разів шукане

2)

4

У задачі, поданій у завданні 3, Іринка змінила числові дані. Дівчинка вважає, що ця зміна не вплине на план розв'язування задачі. Чи можна з нею погодитися? Запиши розв'язання задачі, отриманої Іринкою, по діях.

1) — у стільки разів ,
тому у стільки ж разів

2)

Зістав розв'язання задачі 2 у завданні 2, задач у завданнях 3 і 4. Що в них спільне? Про що дізнаємося першою дією? другою дією?

Зверни увагу: у ході розв'язання задач на знаходження четвертого пропорційного способом відношень треба:

- ♦ знайти, для якої величини подано два числових даних;
- ♦ визначити кратне відношення цих числових даних;
- ♦ зробити висновок, що у стільки ж разів шукане число більше (або менше), ніж подане числове дане іншої величини.

Знайомимось зі способом відношень при розв'язуванні задач на знаходження четвертого пропорційного

65. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$91:13$	$5 \cdot 18$	$320:80$
$153:9$	$800:16$	$154:7$
$35 \cdot 4$	$850:5$	$204:34$
$72:18$	$6 \cdot 99$	$36 \cdot 8$
$180:3$	$108:18$	$816:4$
$80 \cdot 5$	$133:7$	$300:25$
$108:3$	$46 \cdot 4$	$800:50$
$67 \cdot 9$	$85:17$	$42 \cdot 9$
$105:15$	$84 \cdot 6$	$8 \cdot 99$

66. Розв'яжи задачу двома способами: способом знаходження однакової величини; способом відношень.

► На 8 порцій піци потрібно взяти 480 г борошна. Скільки потрібно взяти борошна на 16 порцій піци?

67. Виконай множення, застосувавши письмовий прийом.

$$243 \cdot 2 \qquad 122 \cdot 4 \qquad 332 \cdot 3 \qquad 134 \cdot 2$$

68. Виконай ділення з остачею. Перевір результати.

$$\begin{array}{llll} 32:5 & 27:4 & 48:9 & 2:3 \\ 17:3 & 1:2 & 43:6 & 30:9 \end{array}$$

69. Розв'яжи рівняння.

$$\begin{array}{lll} 400:x=100 & 96:12 \cdot a > 160 & c:10=40 \cdot 5 \\ 420:z=43+17 & p \cdot (510:17)=240 & 180-k=67+28 \end{array}$$